**1K - Slovenščina**

**Načrt učnih enot:**
Učna enota 1: Oblikoslovje

A. Vsebine:
Pregibne in nepregibne besedne vrste, oblikoslovne lastnosti (spol, sklon, število, čas, naklon).

B. Časovna razpreditev: skozi celo šolsko leto (približno 33 ur).

C. Pričakovani učni rezultati:
- analizirati besedne vrste v danem besedilu in pravilno določiti njihove oblikoslovne lastnosti (spol, sklon, število, čas, naklon).
- popraviti pravopisne in slovnične napake v ponujenem neustreznem besedilu ter utemeljiti popravke.

D. Minimalni standardi: prepoznati, določiti in razlikovati pregibne in nepregibne besedne vrste.

E. Dokazi o doseženem znanju: rezultati pisnega ocenjevanja znanja iz jezika (2 šolski nalogi, ena v prvem štirimesečju, druga v drugem štirimesečju).

Učna enota 2: Uvod v književnost in antična književnost

A. Vsebine:
- Osnovni pojmi literarne teorije (lirika, epika, dramatika; tema, motiv, metafora)
- Orientalske književnosti (izbrana besedila)
- Antična grška in rimska književnost (Homer: Iliada/Odiseja, Sofokles: Kralj Odip ali Antigona, Katul, Horacij).

B. Časovna razporeditev: 32 ur (enkrat tedensko, skozi celo šolsko leto)

C. Pričakovani učni rezultati:
-prepoznati različne knjižne zvrsti
- razčleniti umetnostno besedilo ter določiti njegovo zgradbo, motive in temo.
- primerjati etične in družbene dileme antičnih junakov s sodobnim časom.
- utemeljiti vpliv antične književnosti na razvoj evropske kulture.

D. Minimalni standardi:
- obnoviti vsebino obravnavanega umetnostnega besedila.
- prepoznati osnovne literarne vrste (epika, lirika, dramatika).
- poimenovati glavne osebe in navesti osrednji konflikt v obravnavani drami.

E. Dokazi o doseženem znanju:
-Domače branje (branje v širino): poročilo o prebranem
-Pisno preverjanje znanja iz umetnostnih besedil (šolski esej ali interpretativni spis po

vnaprej določenih navodilih).
-Ustno spraševanje in sodelovanje pri literarnih delavnicah.
C. Vsebine: Pasti interneta in medvrstniško spletno nasilje (državljanska vzgoja)

B. Časovna razporeditev: novembra in decembra (6 ur)

C. Pričakovani učni rezultati:
- analizirati primere kršitev človekovih pravic, diskriminacije ali stereotipov v družbi ter predlagati načine za njihovo odpravljanje,
- kritično ovrednotiti pomen strpnosti, pluralizma, medkulturnega dialoga in spoštovanja raznolikosti v sodobni družbi,
- argumentirati svoja stališča o etičnih dilemah (npr. strpnost vs. sovražni govor, pravica do zasebnosti vs. varnost).

D. Minimalni standardi:
- poimeovati vsaj tri temeljne človekove pravice (npr. pravica do življenja, svoboda govora, pravica do zasebnosti).
- prepoznati primere diskriminacije ali kršitve človekovih pravic na preprostih primerih iz vsakdanjega življenja.
- razumeti povezavo med pravicami in dolžnostmi posameznika v družbi.

E. Dokazi o doseženem znanju:
Pisni šolski esej, ocenjen po uradni analitični ocenjevalni rešetki (vsebina, zgradba, jezik).

**Spremljanje napredka in formativno preverjanje:**
- Zbiranje najpogostejših napak iz domačih nalog ter njihova skupna obravnava na tabli brez izpostavljanja posameznih dijakov.
- Krajša debata na začetku ure s ključnimi besedami.
- Na začetku nove tematske enote se izvede kratek neocenjen preizkus, ki pokaže, katere temeljne vsebine ali pojme je treba predhodno utrditi.
- Če vrzel izkazuje več kot polovica razreda, sledi ponovna razlaga vsebine z uporabo druge metode (npr. vizualne sheme, miselni vzorci).

**Povratna informacija in možnosti za izboljšanje:**
- Povratna informacija je vedno usmerjena na izdelek, postopek ali vedenje, ne pa na dijakovo osebnost ali sposobnosti.
-Odpravljanje vrzeli poteka skozi načrtovan trikoračni proces: prepoznava, poprava in preverjanje napredka. Dijak s pomočjo profesorja analizira svoj izdelek in si zabeleži kritičnosti v domači zvezek.

**Načini ocenjevanja in dokazi o doseženih rezultatih:**
1) Pisna preverjanja (3 šolske naloge na štirimesčje): jezikovna pravilnost, besedni zaklad (ustreznost izrazov), razumevanje literarnih vsebin; poznavanje oblikoslovja.
2) Ustna preverjanja: sproščeno in tekoče sporočanje, poznavanje in vrednotenje prebranih umetnostnih besedil.
3) Javno nastopanje: praktična uporaba jezikovnih orodij in veščin

**Kriteriji ocenjevanja (splošni za predmet):**

1. Ključni kriteriji za presojo dosežkov

Dosežki dijakov se vrednotijo skozi šest medsebojno povezanih kriterijev:

1) Pravilnost in natančnost: dosledna raba pravopisnih in slovničnih pravilih, strokovno ustrezno izražanje ter natančnost pri definiranju pojmov in odpravljanju lastnih napak.

2) Razumevanje konceptov: sposobnost pojasnjevanja bistva, prepoznavanja vzročno-posledičnih povezav (npr. med literarnim obdobjem in družbenim dogajanjem ali med ustavo in pravicami posameznika).

3) Uporaba znanja v novih situacijah: prenos teoretičnih spoznanj na neznana besedila, analizo avtentičnih primerov (npr. medijskih novic) ali reševanje novih problemov.

4) Kritična analiza in argumentacija: oblikovanje samostojne teze, logično izpeljana argumentacija, podprta z dokazi in citati, ter presoja raznolikih stališč.

5) Samostojnost in delovne navade: sposobnost samostojnega načrtovanja, uporabe virov, izvajanja popravkov na podlagi povratne informacije ter poglabljanja obravnavane snovi.

6) Kakovost izvedbe in komunikacija: strukturna urejenost pisnih izdelkov ter tekoče, suvereno in knjižno ustrezno javno nastopanje pred sošolci.

2. Določanje ravni znanja (kriterijski opisniki) Ravni znanja se ne določajo s seštevanjem točk, temveč s kvalitativnim opisom kognitivne ravni, ki jo dijak samostojno dosega.

Odlično znanje (Ocena 9 in 10) – Kognitivna raven:
Ustvarjanje in vrednotenje: dijak deluje popolnoma samostojno, suvereno in z visoko stopnjo natančnosti. Opazni dosežki: samostojno vrednoti in primerja zahtevna besedila/pojme, oblikuje izvirna in trdno argumentirana stališča, samostojno odpravlja jezikovne pomanjkljivosti ter poglablja obravnavano snov nad osnovni obseg.

Zelo dobro znanje (Ocena 8) – Kognitivna raven: dijak samostojno razčlenjuje snov, vendar občasno izkaže manjša odstopanja pri celostni sintetični argumentaciji ali pravopisni natančnosti. Opazni dosežki: uspešno analizira strukturo besedila ali družbenega pojava, loči bistveno od nebistvenega in primerja različne vidike, pri čemer so napake redke in niso sistemske.

Dobro znanje (Ocena 7) – Kognitivna raven: dijak razume osnovne koncepte ter jih zna pravilno uporabiti v znanih, strukturiranih okoliščinah; pri kompleksnejših nalogah izkazuje občasno površnost. Opazni dosežki: pravilno rešuje tipične gramatikalne ali konceptualne naloge, vendar pri samostojnem pisanju ali govoru še potrebuje občasno usmerjanje za doseganje večje natančnosti in globine.

Zadostno znanje (Ocena 6) – Kognitivna raven: dijak dosega minimalne standarde ob uporabi strukturiranih predlog ali vodilnih vprašanj. Opazni dosežki: prepozna, definira in obnovi temeljne pojme, pravila in vsebine, vendar znanja ne zmore samostojno prenesti na povsem nov primer ali ga podrobneje argumentirati.

Nezadostno znanje (Ocena 5) – Kognitivna raven: dijak ne dosega minimalnih standardov niti ob neposredni pomoči in usmerjanju učitelja. Opazni dosežki: prisotne so večje sistemske vrzeli pri razumevanju in rabi temeljnih pojmov ter nesposobnost prepoznavanja osnovnih vsebin.

Globoko nezadostno znanje (Ocena 4) – Kognitivna raven: dijak kaže tako globoke vrzeli v znanju in jeziku, da je njegovo pisno ali ustno sporočanje nerazumljivo.

Ocena 3: Dijak odklanja preverjanje.

3. Združevanje ocen v zaključno oceno
Zaključna ocena ni matematično povprečje ocen v redovalnici, temveč celostna strokovna presoja dijakovega napredka. Če je dijak na začetku leta izkazoval jezikovne pomanjkljivosti ali manjšo natančnost, skozi formativno delo in popravo napak pa je dosegel visoko stopnjo samostojnosti in natančnosti, zaključna ocena odraža njegovo doseženo končno raven znanja. Poglobljenost obravnave snovi, samostojnost in napredek pri odpravljanju vrzeli imajo pri določanju ocene prednost pred golim štetjem ocen.

**Pogoji za pozitivno zaključno oceno:**
Ocene, pridobljene v drugem ocenjevalnem obdobju oziroma v zaključni fazi obravnave učnih enot, imajo prednost pred ocenami iz začetka šolskega leta. Če je dijak začetne pravopisne ali konceptualne pomanjkljivosti skozi formativno delo in popravo napak uspešno odpravil ter ob koncu izkazal stabilno znanje, zaključna ocena odraža njegovo dejansko doseženo končno raven. Upoštevata se dijakova samostojnost pri delu, odzivanje na povratno informacijo, doslednost pri delu z napakami ter prispevek k sodelovalnemu učenju v razredu. Jezik in pisno izražanje: Pogoj: na pisnih preizkusih znanja iz oblikoslovja doseže vsaj 50 % opredeljenih točk. Književnost in državljanska vzgoja Pogoj: prepozna in obnovi osrednje vsebine, tematske vidike ter glavne akterje predpisanih obveznih domačih branj in učnih enot (orientalska književnost, antična književnost). Pogoj: izvede ustni nastop ali odgovori na ustna vprašanja v knjižnem jeziku, pri čemer je sporočilo razumljivo in tekoče.

**Uvedeni učbeniki, delovni zvezki, berila, knjige in drugo učno gradivo, ki dijaka spremlja na svoji učni poti:**
Jezik: Oblikoslovje (učbenik), Didaktične alternative (fotokopije); Književnost: Branja 1 (antologija); knjige (leposlovje) iz knjižnic.